

БІЗНЕС ПЛАНУВАННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економічна аналітика
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Заочна
Рік підготовки, семестр	4-й курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити ЕКТС – 120 годин (лекції: 6 год, практичні: 6 год, СРС: 108 год)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік, модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи
Розклад занять	Згідно розкладу: http://roz.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Обелець Тетяна Володимирівна доцент кафедри економічної кібернетики, кандидат економічних наук контактні дані: робочий кабінет (сайт): Посилання на робочий кабінет на сайті кафедри http://ecocyber.fmm.kpi.ua e-mail: obelectv@ukr.net Telegram: 0661784099 Практичні заняття: Обелець Тетяна Володимирівна доцент кафедри економічної кібернетики, кандидат економічних наук, контактні дані: робочий кабінет (сайт): Посилання на робочий кабінет на сайті кафедри e-mail: obelectv@ukr.net Telegram: 0661784099
Розміщення курсу	Платформа дистанційного навчання «Сікорський»: https://classroom.google.com/c/NzEzMDg5OTg4OTkz?cjc АС «Електронний Кампус» https://campus.kpi.ua Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ELAKPI): https://ela.kpi.ua

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Знання дисципліни дозволяє ефективно визначати розмір бюджету та грамотно розпоряджатися ним. Адаптує до умов нової інформації та ринкових умов, що постійно модифікуються. Дозволяє мати правильне уявлення про ключові функції в основі будь-якої організації. Можливість приймати оперативні рішення та прискорення набуття та формування лідерських якостей. Отримати глибоке фундаментальне розуміння бізнесу, яке можна буде застосувати у власній роботі.

Дозволяє застосовувати навички, які необхідні для досягнення успіху на мінливих глобальних ринках. Дозволяє розумітись на передачі формальних/неформальної інформації різним зацікавленим особам в межах мінімізації непорозумінь та чіткого визначення стану ситуації. Визначає інтерпретації фінансової інформації для прийняття рішень в особистих і професійних якостях. Надає глибинне розуміння клієнтів постачальників, конкурентів. Надає можливість розуміння проблем обрання нового постачальника та політики змін цін. Дозволяє визначити та описати діяльність ланцюга, щодо створення вартості. Дозволяє визначити пріоритетність очікувань зацікавлених сторін та акціонерів. Надає можливість розуміння мотивації і керування персоналом, можливість розуміння стратегії вирішення конфліктів, тактики переговорів. Знання дисципліни дозволяє ефективно обслуговувати споживачів та інших підприємств та дає розуміння стратегії розширення клієнтської бази.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Бізнес планування» є вивчення методів та засобів ефективно організації виробництва продукції, забезпечення просування товару на ринках збуту, а також зменшення ризиків від реалізації комерційної ідеї в конкретних умовах, виходячи з поставлених цілей та завдань.

Мета викладання навчальної дисципліни «Бізнес планування» полягає в тому, щоб надати системний характер теоретичних знань і практичних навичок студентів, необхідних для подальшого прогнозування та планування своєї самостійної діяльності в сфері бізнесу, виробництва, послуг, підприємництва, фінансової діяльності, тощо.

Основним **завданням** вивчення дисципліни «Бізнес планування» є навчитись розробляти бізнес-план та застосовувати сукупність методів, способів та інструментів, які використовуються в процесі його розробки.

Програма дисципліни спрямована на розвиток **компетентностей**, зокрема:

- здатність до адаптації та дій в новій ситуації;
- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення;
- здатність до новаторства та підприємництва;
- здатність управляти реалізацією економічного проекту та здійснювати ефективну професійну комунікацію;
- здатність контролювати вплив зовнішнього середовища на роботу підприємства і розробляти заходи щодо його мінімізації за умов ризику і невизначеності.

Завдання курсу реалізуються через досягнення таких **результатів навчання**:

- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначити функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності;
- застосовувати набуті знання для комплексного планування та інтеграції отриманих результатів в модель розвитку підприємства;
- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

М'які навички (**Soft skills**): навички критичного мислення, вміння працювати з інформацією, навички саморозвитку, самопрезентації.

2.Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях теорії управління, прикладної економіки, економіки підприємства, фінансово-економічного аналізу.

Постреквізити: практика, написання кваліфікаційної роботи.

3.Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Бізнес-план у ринковій системі господарювання. Підготовча стадія розробки бізнес-плану

Тема 2. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану. Технологія розробки різних видів бізнес-планів

Тема 3. Вимоги кредиторів та інвесторів до змісту бізнес-планів

Тема 4. Презентація і експертиза бізнес-плану

Тема 5. Продукт (послуги) і ринок. Маркетинговий план

Тема 6. Виробничий план

Тема 7. Організаційний план

Тема 8. Фінансовий план

Тема 9. Оцінка ризиків

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література

1. Димченко О.В. Європейські стандарти бізнес-планування : навчальний посібник / О.В. Димченко, О.О. Рудаченко, В.М. Прасол, О.Д. Панова ; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 142 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000639090&local_base=KPI01
2. Єрешко Ю. О. Бізнес-планування: розрахункова робота [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальностей: 051 «Економіка» / Єрешко Ю. О., Обелець Т. В. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 269.74 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 66 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/55824>
3. Зарицька О.Л., Симак А.В., Войцеховська В.В., Поліщук І.М., Мирощенко Н.Ю. Бізнес-план : підручник. Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". Львів : Видавництво "Новий Світ-2000", 2021. 303 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000638439&local_base=KPI01
4. Ільчук П.Г. Бізнес-планування та управління проектами : навчальний посібник / Ільчук П.Г., Фещур Р.В., Якимів А.І., Когут І.В. [та 3 інших] ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка", ТзОВ "АЙКЮ ХОЛДИНГ". Львів : Видавництво "Новий Світ-2000", 2020. 215 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000636598&local_base=KPI01
5. Бізнес-планування та управління проектами : навчальний посібник / Ільчук П.Г. та інші. Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка", ТзОВ "АЙКЮ ХОЛДИНГ". Львів : Видавництво "Новий Світ-2000", 2020. 215 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000636598&local_base=KPI01

Додаткова література

6. Апопій В. В. Основи підприємництва : навчальний посібник / Апопій В.В., Середя С.А., Шутювська Н.О. Львів : "Новий Світ-2000", 2021. 322 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000637171&local_base=KPI01
7. Когут Ю. І. Конкурентна розвідка та безпека бізнесу : практичний посібник / Ю.І. Когут. Київ : Консалтингова компанія "Сідкон", 2021. 315 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000637442&local_base=KPI01
8. Управління бізнес-процесами. Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Т. А. Коцко. Електронні текстові дані (1 файл: 2,38 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 79 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/47939/1/BPM_Kotsko.pdf
9. Юдіна Н. В. Бізнес-прогнозування. Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навчальний посібник для вивчення дисципліни «Бізнес-прогнозування» освітніх програм «Промисловий маркетинг» і «Бізнес-аналітика» спеціальності 075 «Маркетинг» першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти / Н. В. Юдіна ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл : 4,12 Mb). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 77 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/39606/1/Biznes-prognozuvania_NMK.pdf
10. Бізнес-план [Електронний ресурс] : навчальний посібник до виконання розрахункової роботи для студентів першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Ж. М. Жигалкевич. Електронні текстові дані (1 файл: 1,4 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 38 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45016>

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.rada.gov.ua>;
2. Національного Інституту стратегічних досліджень: офіційний вебсайт. URL: <http://www.niss.gov.ua>;
3. Державна служба статистики України: офіційний вебсайт. URL: www.ukrstat.gov.ua ;
4. Європейська служба статистики : офіційний вебсайт. URL: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>;
5. Всесвітня рада бізнесу зі сталого розвитку: офіційний вебсайт. URL: <http://www.globalcompact.org> 15/;
6. Статистична звітність емітентів України: офіційний вебсайт. URL:www.smida.gov.ua/db/emitent;
7. Україна ділова: офіційний вебсайт. URL: <http://www.inf.kiev.ua>;
8. Електронний формат наукових журналів: офіційний вебсайт. URL: <http://www.search.global.epnet.com>;
9. Ю-контрол: офіційний вебсайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/>.

Навчальний контент

5.Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання:

Методи організації навчання: лекції; практичні заняття; консультації; самостійна робота.

Загальні методи навчання: метод проблемного викладу, метод проблемно-пошукового викладення.

Спеціальні методи навчання: розрахунково-аналітичні завдання, метод аналізу конкретних ситуацій; командна робота, семінари-дискусії.

Елементи і прийоми: презентації; навчання через аргументацію.

Метод дистанційного навчання – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному (Google Workspace) режимі.

Форми та методи оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання розрахунково-аналітичних завдань, модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи.

Семестровий контроль – залік.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 6 годин лекційних (Л) та 6 годин практичних занять (П), виконання модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Розподіл годин			Назви розділів, тем	Зміст занять та самостійної роботи здобувачів	Контрольні заходи
Л	П	СР			
1	2	3	4	5	6
1	1	10	Тема 1. <i>Бізнес-план у ринковій системі господарювання.</i> <i>Підготовча стадія розробки бізнес-плану</i>	Л. Сутнісна характеристика бізнес-плану. Цілі розробки бізнес-плану. Функції, методи та цілі розробки бізнес-плану. Формування інформаційного поля бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Комп'ютеризація процесу розробки бізнес-плану. Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії. Визначення місії фірми. П. Вступ. Основні вимоги в ході вивчення дисципліни, система оцінки успішності студентів, проведення аудиторних занять. Здійснити пошук підприємницької ідеї. Складання інформаційного поля бізнес-плану. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. <i>Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань</i>	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.

1	1	11	Тема 2. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану. Технологія розробки різних видів бізнес-планів	Л. Структура бізнес-плану. Логіка розробки бізнес-плану. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану. Бізнес-план фінансового оздоровлення підприємства. Бізнес-план реорганізації підприємства. Бізнес-план інноваційного проекту. Бізнес-план диверсифікації діяльності підприємства. П. Вибір доцільної форми організації бізнесу. Вибір структури бізнес плану та його розробка. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
0	0	11	Тема 3. Вимоги кредиторів та інвесторів до змісту бізнес-планів	Л. Умови фінансування бізнес-проектів міжнародними фінансовими організаціями. Документальне оформлення кредитної заявки. Забезпечення дотримання прав кредиторів та інвесторів за реалізації бізнес-проекту. П. Прийняти рішення щодо способу започаткування бізнесу. Формування бізнес-плану. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
0	0	11	Тема 4. Презентація і експертиза бізнес-плану	Л. Цілі та завдання презентації бізнес-плану. Організація проведення презентації бізнес-плану. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану. Експертиза бізнес-планів. Критерії оцінки якості обґрунтування бізнес-плану та його розділів. П. Резюме бізнес плану. Визначити список зацікавлених осіб. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
1	1	9	Тема 5. Продукт (послуги) і ринок. Маркетинговий план	Л. Галузь, фірма та її продукція. Дослідження ринку. Мета і логіка розробки маркетинг-плану. Стратегія маркетингу. Стратегія збуту та реалізації продукції (послуг) фірми. Прогнозовані обсяги продажу. П. Аналіз ринку, споживачів та конкурентів. SWOT-аналіз бізнес-плану, стратегія просування, бюджет маркетингу. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
1	1	9	Тема 6. Виробничий план	Л. Головні завдання та складові виробничого плану. Зміст виробничого плану. Особливості виробничого плану.	Оцінювання виконання розрахунково-

				П. Розробка бізнес-плану (виробничий план). Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	аналітичних завдань.
1	1	11	Тема 7. <i>Організаційний план</i>	Л. Цілі та структура організаційного плану. Зміст основних розділів організаційного плану. Особливості організаційного плану. П. Розробка бізнес-плану (організаційний план) Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
1	1	9	Тема 8. <i>Фінансовий план</i>	Л. Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану. Стратегія фінансування. План доходів і видатків. Аналіз критичних точок бізнес-проекту. План грошових надходжень і виплат. Плановий баланс. Очікувані фінансові коефіцієнти. Оцінка ефективності інвестицій. П. Розробка бізнес-плану (фінансовий план). Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
0	0	11	Тема 9. <i>Оцінка ризиків</i>	Л. Види можливих ризиків. Концепція управління ризиками. Заходи для нейтралізації або мінімізації негативних наслідків можливих ризиків. П. Розробка бізнес-плану (оцінка ризиків бізнес-плану). Презентація розробленого бізнес-плану. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
0	0	10	Модульна контрольна робота (виконується за методикою домашньої контрольної роботи)	СР: підготовка навчальних завдань модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи	Оцінювання завдання з модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи
		6	Залік	СР: підготовка до складання заліку	Виконання залікової контрольної роботи або отримання заліку згідно поточного рейтингу
6	6	108			

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, ПРН – програмний результат навчання, ЗК – загальні компетентності, СК- спеціальні (фахові) компетентності.

6.Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 108 годин самостійної роботи студента (СРС). На самостійну роботу вноситься: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи, підготовка до складання семестрового контролю.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	92	Опрацювання окремих тем дисципліни
	10	Тема 1. Бізнес-план у ринковій системі господарювання. Підготовча стадія розробки бізнес-плану Опрацювання питань: Визначення місії фірми.
	11	Тема 2. Економічний потенціал національної економіки Опрацювання питань: Характеристика складових елементів економічного потенціалу.
	11	Тема 3. Вимоги кредиторів та інвесторів до змісту бізнес-планів Опрацювання питання: Умови фінансування бізнес-проектів міжнародними фінансовими організаціями. Документальне оформлення кредитної заявки. Забезпечення дотримання прав кредиторів та інвесторів за реалізації бізнес-проекту.
	11	Тема 4. Презентація і експертиза бізнес-плану Опрацювання питань: Цілі та завдання презентації бізнес-плану. Організація проведення презентації бізнес-плану. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану. Експертиза бізнес-планів. Критерії оцінки якості обґрунтування бізнес-плану та його розділів.
	9	Тема 5. Продукт (послуги) і ринок. Маркетинговий план Опрацювання питання: Мета і логіка розробки маркетинг-плану.
	9	Тема 6. Виробничий план Опрацювання питання: Головне завдання та складові виробничого плану.
	11	Тема 7. Організаційний план Опрацювання питань: Особливості організаційного плану.
	9	Тема 8. Фінансовий план Опрацювання питання: Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану.
11	Тема 9. Оцінка ризиків Опрацювання питань: Види можливих ризиків. Концепція управління ризиками. Заходи для нейтралізації або мінімізації негативних наслідків можливих ризиків.	
2	10	Виконання модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи
3	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
Разом	108	

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються, штрафні бали не передбачаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях. Варто дотримуватись розкладу занять, при запізненні більше ніж на 15 хв., долучатись до другої частини заняття (після перерви).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес здійснюється у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>). У режимі дистанційного навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції на платформі Zoom. Посилання на конференцію видається на початку семестру і розміщується в АС «Електронний кампус». З метою забезпечення якісної підготовки здобувачів, дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформа дистанційного навчання «Сікорський» (<https://classroom.google.com/c/NzEzMDg5OTg4OTkz?cjc>). Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила поведінки на заняттях. На заняттях слід дотримуватись норм етичної поведінки визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). На території університету здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>). В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях, а також під час проведення занять у формі відеоконференції, користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі і тільки для пошуку необхідної для виконання завдань інформації, у т.ч. в інтернеті. Під час дистанційного режиму навчання слід використовувати інформацію розміщену на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» / Електронний кампус. Активність, опрацювання та підготовка аналітичних матеріалів за результатами опрацювання лекційного матеріалу та навчальних завдань.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття, що включають відвідування науково-практичних заходів, лекторів, тренінгів в межах тематики дисципліни. Для опанування і поглиблення практичних навичок для спільного проведення занять можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

У разі проходження здобувачем онлайн курсу чи іншого елемента неформальної освіти за наведеною у розділі «Додаткова інформація з дисципліни» здобувачеві/здобувачці можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі

здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання. У разі навчання на неформальній освіті за самостійного її обрання проходиться процедура валідації, що передбачає подання здобувачем заяви на ім'я декана, декларації підтверджувальних документів. Рішення про визнання чи не визнання приймається комісією у складі завідувача кафедри, викладача, гаранта освітньо-професійної програми.

Правила захисту індивідуальних завдань. Модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи виконується протягом семестру студентами самостійно і надається викладачу на перевірку не пізніше ніж за тиждень до початку сесії.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів. Заохочувальні бали можуть бути отримані за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, додаткове проходження онлайн курсів з поглибленим вивченням окремих тем курсу, наукові публікації. Студентам можуть нараховуватись заохочувальні бали (усього – не більше 10 балів) за такі види наукової та дослідної роботи: - проведення науково-дослідної роботи за темами, що виносяться на самостійне вивчення (НДР), результати якої представлено у вигляді наукової статті, есе, наукових тез, презентації, огляду наукових праць тощо (ваговий бал – 10); - участь у конкурсах наукових робіт, що відповідають тематиці дисципліни (ваговий бал – 10). Штрафні бали не нараховуються. Заохочувальні бали не входять до основної шкали РСО, а їх сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали для РСО-1.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів.

Поточний контроль проводиться як оцінювання результатів навчання здобувачів на основі поопераційного контролю та накопичення рейтингових балів за виконання завдань у процесі навчання відповідно до РСО.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача впродовж семестру, передбачених заходами поточного контролю. Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Перелік матеріалів, якими дозволено користуватися під час заліку: допоміжні матеріали, стаціонарний калькулятор.

Політика дедлайнів та перескладань. Формування семестрового рейтингу студента ґрунтується на своєчасному виконанні навчальних завдань, виконанні модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи. Порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість скласти завдання протягом найближчого тижня. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати

відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. У випадку не згоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Політика щодо академічної доброчесності. Необхідним під час виконання завдань з дисципліни є дотримання політика та принципів академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>), які, у тому числі викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>). У разі виявлення дублювання робіт, плагіату роботи отримують нульовий рейтинг. У разі виявлення не належних посилань за результатами перевірки на наявність запозичень, індивідуальні завдання не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі завдання, як під час виконання навчальних завдань з дисципліни, мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так і інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

8.1. Поточний контроль (max 100 балів)

Рейтинг з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

Стартові бали (max 100 балів):

- виконання розрахунково-аналітичних завдань;
- модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи.

Поточний контроль:

8.1.1. Розв'язання розрахунково-аналітичних завдань (10 завдань – тах 50 балів).

Розрахунок за одне завдання:

- 5 балів Якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені
- 4-3 бали Завдання виконано з певними неточностями, що має вплив на результат
- 2-1 бали Допущено помилки при виконанні завдання, відповіді недостатньо обґрунтовані
- 0 балів Завдання не виконане

8.1.2. Модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи (тах 50 балів)

Включає: 1) теоретичні питання 2) аналітичне завдання

- 50-48 балів Теоретичні питання: Викладено всебічно, безпомилково і логічно. Відповідь демонструє глибоке розуміння матеріалу, повне розкриття теми, з використанням доречних прикладів і аргументів.
Аналітичне завдання: Виконано правильно, результати ретельно обґрунтовані, аналіз проведено на високому рівні з використанням належних методів, висновки логічні та послідовні.
- 47-33 бали Теоретичні питання: Викладено безпомилково і достатньо повно, але можуть бути певні аспекти, які розкриті менш глибоко або з меншою деталізацією. Відсутні ознаки плагіату, структура відповіді логічна.
Аналітичне завдання: Виконано з незначними помилками, які не суттєво впливають на загальні результати. Логіка аналізу витримана, але можливі невеликі неточності у висновках чи обґрунтуваннях.
- 32-28 балів Теоретичні питання: Викладено не повністю, основні аспекти розкриті, але з певними неточностями або недостатньою структурованістю. Відповідь може містити поверхневий аналіз.
Аналітичне завдання: Виконано з помилками, які впливають на результат. Обґрунтування результатів є недостатнім, можливі логічні прогалини, що знижують якість аналізу.
- 27-24 балів Теоретичні питання: Викладено неповно або з суттєвими помилками, основні аспекти не розкриті. Можливе недотримання логіки у відповіді або наявність незначних ознак плагіату.
Аналітичне завдання: Виконано з суттєвими недоліками, які впливають на правильність висновків. Обґрунтування недостатнє або відсутнє, аналіз поверхневий або некоректний.
- 0 балів Завдання контрольної роботи не виконані, або виконані неправильно

8.2. Семестровий контроль (залік) (тах 100 балів)

Залік отримується студентом без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі.

Розрахунок балів за виконання завдань залікової контрольної роботи:

Залікова контрольна робота оцінюється із 100 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з трьох частин: теоретичні питання (2 питання); тестові завдання (15 тестів); аналітично-розрахункове завдання (1 завдання):

Теоретичні питання

- 10 балів Відповідь на питання викладено правильно, всебічно, безпомилково і логічно

- 9-8 балів Відповідь на питання викладено безпомилково, не достатньо повно проте з застосуванням набутих теоретичних знань
- 7-6 балів Відповідь на питання викладено не повністю, але основні аспекти розкрито
- 0 балів Не має відповіді

Тестові завдання

- 4 бали Відповідь вірна
- 0 балів Відповідь не вірна

Аналітично-розрахункове завдання

- 20 балів Продемонстровано знання матеріалу і вдало його застосовано для розрахунків, аналізу та доведення, наведено висновки з застосуванням набутих знань та вмінь
- 19-18 балів Аналітично-розрахункове завдання виконане, розрахунки вірні, однак не наведено висновків за результатами або допущено несуттєві помилки у твердженнях
- 17-16 балів Отримане рішення вірне, отримані дані мають суттєві помилки в поясненні або доведенні
- 15-14 балів Аналітично-розрахункове завдання виконане з незначними помилками, але визначене рішення необґрунтоване
- 13-12 балів Аналітично-розрахункове завдання виконане частково, не містить обґрунтувань, застосування набутих теоретичних міркувань та аналітики, відповідної пройденому курсу
- 0 балів Завдання не виконано

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

- Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (додаток А до силабусу).
- Можливе зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою у рейтинг здобувача (як пропозиція: Prometheus, Coursera, Дія.Освіта). Наприклад онлайн курс «Основи корпоративних фінансів» від Prometheus.
- Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційну форму за відповідних умов згідно розпоряджень університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри економічної кібернетики, к.е.н., Обелець Тетяною Володимирівною

Ухвалено кафедрою економічної кібернетики (протокол № 18 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)

ДОДАТОК А

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль

1. Сутнісна характеристика бізнес-плану.
2. Цілі розробки бізнес-плану.
3. Формування інформаційного поля бізнес-плану.
4. Загальні підходи до розробки бізнес-плану.
5. Особливості наповнення змісту окремих видів бізнес-планів.
6. Стратегічне планування на підготовчій стадії.
7. Оцінка сприятливих зовнішніх можливостей та загроз для бізнесу. Виявлення сильних і слабких сторін фірми.
8. Визначення місії фірми та формулювання цілей діяльності фірми.
9. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії.
10. Структура та логіка розробки бізнес-плану.
11. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану.
12. Галузь, фірма та її продукція.
13. Дослідження ринку.
14. Продукт (послуги) і ринок.
15. Прогноз збуту. Методи прогнозування збуту.
16. Конкуренція.
17. Мета й логіка розробки маркетинг-плану.
18. Стратегія маркетингу.
19. Головне завдання й складові виробничого плану, зміст виробничого плану.
20. Планування організації діяльності фірми. Організаційний план.
21. Цілі та структура організаційного плану.
22. Зміст основних розділів організаційного плану.
23. Планування витрат та розробка фінансового плану.
24. Оцінка передпочаткових витрат. Природа статей витрат для розрахунку прибутковості.
25. Структура фінансового плану.
26. Прогноз доходів і витрат та прогноз руху грошових коштів.
27. Плановий баланс.
28. Фінансові коефіцієнти. Аналіз економічної доцільності реалізації проекту.
29. Розрахунок точки беззбитковості.
30. Довгострокові цілі та стратегії їх досягнення. Розуміння ризиків планової реалізації проекту.
31. Види ризиків та їх оцінка стосовно даного проекту, постадійна оцінка ризиків. Аналіз чутливості проекту.
32. Страхування ризиків. Можливі стратегії захисту.
33. Методи оцінки привабливості інвестицій. Аналіз альтернативних проектів.
34. Цілі та завдання презентації бізнес-плану.
35. Організація проведення презентації бізнес-плану.
36. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану.

ДОДАТОК Б

Приклад завдання на модульну контрольну роботу, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи

Тема 1: Бізнес-план у ринковій системі господарювання. Підготовча стадія розробки бізнес-плану

Теоретичні питання: Поясніть загальну методологію розробки бізнес-плану. Яким чином відбувається комп'ютеризація процесу розробки бізнес-плану в сучасних умовах?

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте переваги та недоліки інформаційного поля бізнес-плану.*

Тема 2: Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану. Технологія розробки різних видів бізнес-планів

Теоретичні питання: *Надайте характеристику складовим елементам бізнес-плану фінансового оздоровлення підприємства. Надайте характеристику складовим елементам бізнес-плану реорганізації підприємства.*

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте особливості структури бізнес плану.*

Тема 3: Вимоги кредиторів та інвесторів до змісту бізнес-планів

Теоретичне питання: *Визначте фактори та джерела фінансування бізнес-проектів. Поясніть особливості забезпечення дотримання прав кредиторів та інвесторів за реалізації бізнес-проекту.*

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте можливості щодо започаткування бізнесу.*

Тема 4: Презентація і експертиза бізнес-плану

Теоретичні питання: *Надайте характеристику методам експертизи бізнес-планів. Надайте характеристику критеріям оцінки якості обґрунтування бізнес-плану.*

Аналітичне завдання: *Визначте список зацікавлених осіб та проаналізуйте переваги та недоліки такої співпраці.*

Тема 5: Продукт (послуги) і ринок. Маркетинговий план

Теоретичні питання: *Поясніть мету і логіку розробки маркетинг-плану. Поясніть, який порядок розроблення стратегії маркетингу.*

Аналітичне завдання: *Здійсніть SWOT-аналіз бізнес-плану, проаналізуйте стратегію просування та бюджет маркетингу.*

Тема 6: Виробничий план

Теоретичні питання: *Надайте характеристику методам формування виробничого плану. Поясніть головне завдання та складові виробничого плану.*

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте структурні елементи виробничого плану.*

Тема 7: Організаційний план

Теоретичні питання: *Поясніть мету і логіку розробки організаційного плану. Поясніть, який порядок його розроблення.*

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте структурні елементи організаційного плану.*

Тема 8: Фінансовий план

Теоретичні питання: *Надайте характеристику методам формування фінансового плану. Поясніть головне завдання та показники фінансового плану.*

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте структурні елементи фінансового плану.*

Тема 9: Оцінка ризиків

Теоретичні питання: *Обґрунтуйте види можливих ризиків. Поясніть концепцію управління ризиками.*

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте ризики згідно МЕБ.*